

Lisätiedot:

hallinnon erityisasiantuntija Pilvi Kalliomaa, puh. 050 411 0202
hyvinvointipäällikkö, Laura Salomaa, p. 040 194 8508
sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan suunnittelija, Krista Rimpilä
kaupunginlakimies Lena Filipsson-Korento, 050 354 0121
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Nuorisolain 24 § ja kuntalain 26 § velvoittavat kuntaa tarjoamaan nuorille mahdollisuuden osallistua ja vaikuttaa heitä koskevien asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon.

Kauniaisten kaupungin talousarvion 2025 painopisteisiin kuuluu vaikuttamistoimielinten – nuorisovaltuuston, vanhus- ja vammaisneuvoston – toiminnan kehittäminen ja osallisuuden vahvistaminen.

Kaupungin vaikuttamistoimielinten uudistus toteutetaan yhtenä kokonaisuutena. Vanhus- ja vammaisneuvostojen toimintasäännöt on jo uudistettu (KH 1.9.2025 §143), ja seuraavaksi uudistetaan nuorisovaltuuston toimintasääntö ja työskentelytavat. Uudistuksessa huomioidaan yhtenäiset periaatteet muiden toimielinten kanssa, mutta säilytetään nuorisovaltuuston erityispiirteet.

Valmistelussa on korostettu kuntalain 26–28 §:n mukaista velvoitetta varmistaa vaikuttamistoimielinten todellinen mahdollisuus osallistua eri toimialojen toiminnan suunnitteluun ja valmisteluun. Tavoitteena on, että nuorisovaltuusto saa lausua näkemyksensä asioista riittävän varhaisessa vaiheessa.

Miksi uudistus tehdään?

- Nuorisolain ja kuntalain mukaan nuorilla pitää olla mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa heitä koskeviin asioihin.
- Kaupungin strategiassa osallisuus ja yhteisöllisyys ovat keskeisiä tavoitteita.
- Halutaan varmistaa, että nuorten ääni kuuluu kaupungin päätöksenteossa ajoissa – ei vasta lopuksi.
- Kaksikielisessä Kauniaisissa nuorisovaltuusto on tärkeä tapa varmistaa osallistumista sekä suomeksi että ruotsiksi.

Miten valmistelua on tehty?

- Kaupunki toteutti syksyllä 2025 avoimen kyselyn nuorille (9.9.–5.10.), johon vastasi 221 nuorta. 69 % vastaajista oli 13–15-vuotiaita.
- Vastauksissa korostui halu tehdä yhteistyötä muiden vaikuttajaryhmien kanssa.
- Toivottiin tiiviimpää yhteyttä kouluihin ja oppilaskuntiin.
- Valmistelussa on hyödynnetty myös Nuva ry:n mallia, Kuntaliiton ohjeita ja muiden kuntien hyviä käytäntöjä.

Mitä muutoksia ehdotetaan?

1. Tehtävät ja jäsenyys

- Nuorisovaltuuston tehtävät kirjoitetaan selkeämmin ja käytännönläheisesti.
- Myös muualla kuin Kauniaisissa asuvat, mutta täällä opiskelevat nuoret voivat olla mukana.
- Jäseniä olisi jatkossa 8–10 (aiemmin 8).
- Henkilökohtaisista varajäsenistä luovutaan, jotta toiminta olisi sujuvampaa.

2. Valinta ja hakeminen

- Avoin haku säilyy, mutta lisäksi järjestetään haastattelu, jos hakijoita on useita.
- Tämä tapa on käytössä monessa muussa kunnassa ja toimii hyvin.

3. Kummipäätäjä ja työryhmät

- Nuorisovaltuustolla olisi kummipäätäjä kaupungin luottamushenkilöistä.
- Nuorisovaltuusto voi perustaa työryhmiä eri teemoihin (esim. viestintä, kouluyhteistyö, tapahtumat).

4. Kokoukset

- Kokouksia olisi 3 keväällä ja 3 syksyllä.
- Työryhmät voisivat kokoontua omatoimisesti valmistellakseen asioita. Näin kokoukset pysyisivät sopivan pituisina ja tehokkaina.

5. Edustus muissa toimielimissä

- Edustus kaupungin muissa ryhmissä olisi kiertävä, jotta useampi nuori saa kokemusta päätöksenteosta.

Nuorisovaltuusto keskustelee ja antaa kommenttinsa toimintasääntöluonnoksesta kokouksessa 23.10.2025, ja kommentit sekä evästyksen kootaan yhteen muiden toimialojen palautteen kanssa. Uusi toimintasääntö viedään kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi marraskuussa 2025.

Kun toimintasääntö on hyväksytty, avataan haku uudelle nuorisovaltuustokaudelle vuosille 2026–2027, ja uusi nuorisovaltuusto saa perehdytyksen ja koulutuksen tehtävänsä alkuvuodesta 2026. Nuorisovaltuuston toiminnan kehittäminen on tärkeää, sillä se tuo nuorten äänen osaksi kaupungin päätöksentekoa. Nuorten kokemukset ja näkemykset auttavat kaupunkia kehittämään koulua, vapaa-aikaa, mielen hyvinvointia ja palveluita niin, että ne vastaavat paremmin nuorten arkea ja tarpeita.

Päätösehdotus:

Nuorisovaltuusto antaa kokouksessa evästyksiä valmisteluun nuorisovaltuuston toimintasääntöön liittyen. Evästyksen kirjataan pöytäkirjaan ja pöytäkirjanote toimii nuorisovaltuuston lausuntona kaupunginhallitukselle.

Päätös:

Liitteet:

Nuorisovaltuuston uusi toimintasääntö, luonnos.

Oheismateriaali:

Nuorisovaltuuston toimintasääntö-Lapsivaikututusten arviointi

Jakelu:

Kaupunginhallitus